

Навчальний семінар: Прибуток – трактування в економічній теорії та податкова практика

Про сутність категорії “прибуток” в економічній теорії та трактування терміну “прибуток” в чинному податковому законодавстві України ознайомила присутніх директор Департаменту Аудиту Барабанова Н.О.

Основні питання, які викладено в доповіді, стосувались:

- логіки та структури прибутку та рентабельності;
- аналізу економічної природи прибутку;
- відмінності бухгалтерського та податкового прибутку;
- розподілу прибутку між звітними періодами;
- класифікації прибутку за основними ознаками ;
- особливостей ведення податкового обліку;
- адмініструванню податку на прибуток;
- суті та видів податкових різниць;
- аудиту податку на прибуток.

Також було зазначено, що в Україні згідно з П(С)БО 17 «Податок на прибуток» виділяють обліковий (сума прибутку до оподаткування, визначена в бухгалтерському обліку й відображена у звіті про фінансові результати) та податковий прибуток (сума прибутку, визначена за податковим законодавством об'єктом оподаткування). Проте податковий

прибуток суттєво відрізняється від бухгалтерського. Це є причиною ситуації, що часто має місце на практиці: коли за даними бухгалтерського обліку підприємство має збиток, у той час як за даними податкового обліку – прибуток, якого реально не існує, але він оподатковується. Поділ прибутку на обліковий та податковий вводить в оману користувачів фінансової звітності, що заважає приймати правильні управлінські рішення.

Прес - служба

Компанії «Вікторія»

Доходи підприємця на загальній системі оподаткування

Раніше, в статті [«Витрати СПД-фізичної особи на загальній системі оподаткування»](#), розглядалось питання визнання та формування витрат. З доходами, як виявляється, все набагато легше.

Отже, при визначенні доходів підприємець на загальній системі оподаткування повинен врахувати, що:

1) кінцево оподатковується результат діяльності по підсумках року. Тобто, якщо в окремих місяцях – збиток, в окремих місяцях – прибуток від діяльності на протязі одного й того ж року, результати підсумовуються за всі місяці;

2) доходом для підприємця за загальним правилом є його виручка. Виручка визнається як в грошовій, так і в негрошовій формі. Негрошова форма, зокрема, – це операції з міни (бартер), або й інші операції, які не передбачають грошового розрахунку за поставлений товар (роботи, послуги).

Цитуючи ст. 177 Податкового кодексу:

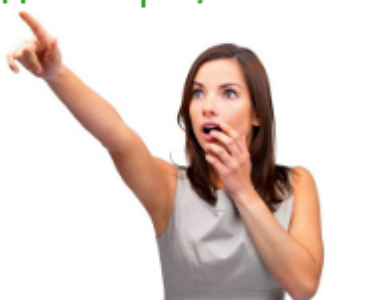
177.1. Доходи фізичних осіб – підприємців, отримані **протягом календарного року** від провадження господарської діяльності, оподатковуються за ставками, визначеними в пункті 167.1 статті 167 цього Кодексу. 177.2. Об'єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (**виручка** у грошовій та негрошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю такої фізичної особи – підприємця.

177.3. Для фізичної особи – підприємця, зареєстрованого як платник податку на додану вартість, не включаються до витрат і доходу суми податку на додану вартість, що входять до ціни придбаних або проданих товарів (робіт, послуг).

При визначенні доходів, доцільно врахувати **позицію ДПА України:**

Вартість
обслуговування
підприємця
від 120 грн./міс.

1) Для визначення загального оподаткованого доходу застосовується касовий метод, а при визначенні витрат враховуються тільки ті витрати, які пов'язані з отриманням доходу та підтвердженні відповідними документами про їх оплату.

2) Сума отриманих дотацій на створення додаткових робочих місць для працевлаштування безробітних включається в доходи;

3) Відповідно до п. 177.10 ст. 177 розд. IV Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI **фізичні особи – підприємці зобов'язані вести Книгу обліку доходів і витрат та мати підтверджуючі документи щодо походження товару. Форма Книги обліку доходів і витрат та порядок її ведення визначаються центральним органом державної податкової служби;**

4) Згідно зі ст. 177 Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI для фізичної особи – підприємця, зареєстрованої як платник податку на додану вартість, не включаються до витрат і доходу суми податку на додану вартість, що входять до ціни придбаних або проданих товарів (робіт, послуг). Таким чином, **фізичні особи – підприємці, які працюють на загальній системі оподаткування та зареєстровані платниками ПДВ, в Книзі обліку доходів та витрат суми доходів і витрат відображають без ПДВ.**

5) Відповідно до п. 177.2 ст. 177 Податкового кодексу України від 02.12.2010 р. № 2755-VI об'єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій та негрошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю такої фізичної особи – підприємця. При цьому оскільки виручкою фізичної особи – підприємця вважається дохід, отриманий у грошовій та негрошовій формі, то датою при формуванні загального оподаткованого доходу є дата фактичного надходження коштів на банківський рахунок (до каси) або отримання інших видів компенсацій вартості поставлених (або тих, що підлягають поставці) ним товарів, тобто **застосову-**

ється касовий метод. До складу витрат уключаються тільки витрати, пов'язані з отриманням доходу та підтверджені відповідними документами про їх оплату;

6) Власні кошти, які фізична особа – підприємець, що перебуває на загальній системі оподаткування, зараховує на розрахунковий розрахунок, не включаються до складу доходу (виручки у грошовій та натуральній формі) та не відображаються у Книзі обліку доходів та витрат;

7) Чи включається до складу доходу ФОП на загальній системі оподаткування сума транзитних коштів, перерахованих платнику за договором комісії, відповідно до якого платник отримує лише встановлений відсоток? – Фізична особа – підприємець на загальній системі оподаткування включає до складу доходу лише суму комісійної винагороди;

8) Чи є об'єктом оподаткування сума поворотної фінансової допомоги (позики) отримана ФОП на загальній системі оподаткування? – Враховуючи те, що отримання фізичною особою – підприємцем поворотної фінансової допомоги (позики) відповідно до умов договору підлягає обов'язковому поверненню у визначений строк, то протягом дії договору сума поворотної фінансової допомоги не включається до складу доходу суб'єкта господарювання. При цьому, слід зазначити, якщо сума поворотної фінансової допомоги не повертається у визначений у договорі термін, то вона включається до складу доходів фізичної особи – підприємця та оподатковується на загальних підставах;

9) Чи включається до об'єкту оподаткування ФОП на загальній системі оподаткування сума кредиту, яка погашається ЮО – поручителем? – Враховуючи те, що кредит, отриманий фізичною особою – підприємцем від банку на розрахунковий рахунок підлягає поверненню, то дана сума кредиту не підлягає включенню до складу доходу. При цьому, якщо погашення кредиту здійснюється юридичною особою – поручителем, то дохід, в сумі погашеного поручителем кредиту, включається до складу доходу

(виручки у грошовій та натуральній формі) та є об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб за правилами, встановленими ст. 177 Податкового кодексу України;

10) Підприємець має право вільно користуватися коштами з розрахункового рахунку, який відкрито для здійснення підприємницької діяльності, за умови сплати всіх податків, зборів та інших платежів, передбачених чинним законодавством;

11) Сума депозиту, яка зараховується на розрахунковий розрахунок фізичної особи – підприємця, не включається до складу доходу (виручки у грошовій та натуральній формі) та не відображаються у Книзі обліку доходів та витрат;

12) Обмежень щодо здійснення бартерних операцій (взаємозаліків) фізичними особами – підприємцями на загальній системі оподаткування не передбачено;

13) Якщо кредитором списується заборгованість фізичній особі – підприємцю на загальній системі оподаткування, то сума списаної заборгованості включається до складу загального оподатковуваного доходу фізичної особи – підприємця та оподатковується на загальних підставах;

14) Якщо отримана фізичною особою – підприємцем на його розрахунковий рахунок помилково перерахована сума коштів була повернута, то така сума не включається до складу доходу суб'єкта господарювання.

Департамент бухгалтерського аутсорсингу

Компанії "Вікторія"

Якщо Вам цікава фахова, неупереджена бізнес-інформація,

приєднуйтеся до нас в fb

Витрати СПД-фізичної особи на загальній системі оподаткування

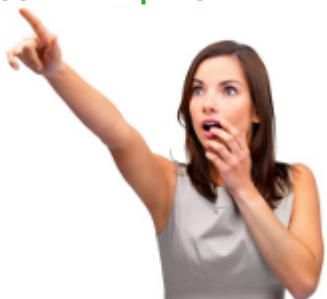
!!! Консультація чинна до 01.01.2015р. Щодо витрат підприємця після 01.01.2015р. чинною є консультація:

Розпочнемо з застережень. У період з 01.04.2011 р. до 05.08.2011р. витрати підприємця складались з витрат, які включались до витрат виробництва (обігу) згідно з розділом III Кодексу (тобто це були як операційні, так і інші витрати):

«177.4. До переліку витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів, належать документально підтверджені витрати, що включаються до витрат виробництва (обігу) згідно з

Вартість
обслуговування
підприємця
від 120 грн./міс.

розділом III цього Кодексу.» **Починаючи з 06.08.2011р. з набранням чинності змін до ПКУ**, внесених Законом України від 07.07.2011 р. N 3609-VI “Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення окремих норм Податкового кодексу України” пункт 177.4 статті 177 Податкового кодексу України викладено у новій редакції, до переліку витрат фізичної особи – підприємця (крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування)

належать документально підтверджені витрати, що включаються до витрат операційної діяльності згідно з розділом III Кодексу:

«177.4. До переліку витрат, безпосередньо пов’язаних з отриманням доходів, належать документально підтверджені витрати, що включаються до витрат операційної діяльності згідно з розділом III цього Кодексу..»

Витрати підприємця визнаються з урахуванням особливостей:

1) Витрати, що формують собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг, визнаються витратами того звітного періоду, в якому визнано доходи від реалізації таких товарів, виконаних робіт, наданих послуг (п.138.4 ПКУ). Для прикладу: *підприємець оплатив та оприбуткував товар в 2010 році. Продав цей же товар в 2011 році. Іншої діяльності не було. З поданням декларації за 2011 рік, підприємцю слід відобразити витрати з придбання товару саме в цій декларації, не дивлячись на те, що оприбуткування та оплата здійснена в 2010 році;*

2) Витрати визнаються, якщо вони (а) **документально**

підтверджені, (б) фактично здійснені (сплачені) та (в) стосуються оприбуткованих (отриманих) ТМЦ (робіт, послуг), тобто формують собівартість. Щодо оплати податків (обов'язкових платежів, ліцензій тощо) витрати визнаються, якщо вони нараховані за відповідний звітний період (авансові платежі податків (обов'язкових платежів) щодо майбутніх звітних періодів участі у формуванні витрат поточного звітного періоду не беруть);

3) Витрати операційної діяльності:

— **<А> визначаються** згідно з пунктами 138.4, 138.6 – 138.9, підпунктами 138.10.2 – 138.10.4 пункту 138.10, пунктом 138.11 цієї статті (передбачено п. 138.1 ПКУ);

— **<Б> включають** собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг та інші витрати беруться для визначення об'єкта оподаткування з урахуванням пунктів 138.2, 138.11 цієї статті, пунктів 140.2 – 140.5 статті 140, статей 142 і 143 та інших статей цього Кодексу, які прямо визначають особливості формування витрат платника податку (передбачено пп. 138.1.1. ПКУ).

Для зручності, подаємо нижче актуальні положення згадуваних вище в частинах <А> і <Б> :

<5> 140.2. У разі якщо після продажу товарів, виконання робіт, надання послуг здійснюється будь-яка зміна суми компенсації їх вартості, а тому числі перерахунок у випадках повернення проданих товарів чи права власності на такі товари (результати робіт, послуг) продавцю, платник податку – продавець та платник податку – покупець здійснюють відповідний перерахунок доходів або витрат (балансової вартості основних засобів) у звітному періоді, в якому сталася така зміна суми компенсації. Перерахунок доходів та витрат (балансової вартості основних засобів) також проводиться сторонами: у звітному періоді (періодах), в якому витрати та доходи (балансова вартість основних засобів) за правомочним, визаним недійсним, були враховані в обліку сторони правомочну – у разі визнання судом правомочну недійсним як такого, що порушує публічний порядок, є фіктивним; { Абзац третій пункту 140.2 статті 140 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3609-VI (3609-17) від 07.07.2011, зміненого Законом N 4014-VI (4014-17) від 04.11.2011 – застосовується з першого числа звітного (податкового) періоду } у звітному періоді, в якому рішення суду про визнання правомочну недійсним набуло законної сили – у разі визнання правомочну недійсним з інших підстав. Цей пункт не регулює правила визначення та коригування витрат та доходів внаслідок проведення процедур урегулювання сумісної або безнадійної заборгованості чи визнання боргу покупця безнадійним, що визначаються статтею 159 цього Кодексу. 140.3. До витрат не включається сума фактичних витрат товарів, крім витрат у межах норм природного убутку чи технічних (виробничих) витрат та витрат із розбалансування природного газу в газорозподільних мережах, що не перевищують розмір, визначений Кабінетом Міністрів України або уповноваженим ним центральним органом виконавчої влади, або іншим органом, визначеним законодавством України. Правила цього пункту не застосовуються до електричної та/або теплової енергії при визначенні витрат платників податків, пов'язаних із передачею та/або постачанням електричної та/або теплової енергії. 140.4. Платник податку проводить оцінку вибуття запасів за методами, встановленими відповідним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку. Для всіх одиниць запасів, що мають однакове призначення та однакові умови використання, застосовується лише один із дозволених методів оцінки їх вибуття. 140.5. Установлення додаткових обмежень щодо складу витрат платника податку, крім тих, що зазначені в цьому розділі, не дозволяється. — Стаття 142. Особливості визначення складу витрат на виплати фізичним особам згідно з трудовими договорами та договорами цивільно-правового характеру 142.1. До складу витрат платника податку включаються витрати на оплату праці фізичних осіб, що перебувають у трудових відносинах з таким платником податку (далі – працівники), які включають нараховані витрати на оплату основної і додаткової заробітної плати та інших видів заохочень і виплат виходячи з тарифних ставок, у вигляді премій, заохочень, відшкодувань вартості товарів, робіт, послуг, витрати на оплату авторської винагороди та за виконання робіт, послуг згідно з договорами цивільно-правового характеру, будь-яка інша оплата у грошовій або натуральній формі, встановлена за домовленістю сторін, (крім сум матеріальної допомоги, які звільняються від оподаткування згідно з нормами розділу IV цього Кодексу). (Пункт 142.1 статті 142 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3609-VI (3609-17) від 07.07.2011, зміненого Законом N 4014-VI (4014-17) від 04.11.2011 – застосовується з першого числа звітного (податкового) періоду } 142.2. Крім витрат, передбачених пунктом 142.1 цієї статті, до складу витрат платника податку включаються обов'язкові виплати, а також компенсація вартості послуг, які надаються працівникам у випадках, передбачених законодавством, внески платника податку на обов'язкове страхування життя або здоров'я працівників у випадках, передбачених законодавством, а також внески, визначені абзацом другим цього пункту. Якщо відповідно до договору довгострокового страхування життя, договору довірчого управління або будь-якого виду недержавного пенсійного забезпечення платник цього податку зобов'язаний сплачувати за власний рахунок страхові платежі (страхові премії, страхові внески), пенсійні внески до недержавних пенсійних фондів та внески на рахунки учасників фондів банківського управління найманої ним фізичної особи, то такий платник податку має право включити до складу витрат кожного звітного податкового періоду (наростаючим підсумком) суму таких внесків, загальний обсяг якої не перевищує 25 відсотків заробітної плати, нарахованої такій найманій особі протягом податкового року, на який припадають такі податкові періоди. { Абзац другий пункту 142.2 статті 142 із змінами, внесеними згідно із Законом N 3609-VI (3609-17) від 07.07.2011, зміненого Законом N 4014-VI (4014-17) від 04.11.2011 – застосовується з першого числа звітного (податкового) періоду } При цьому сума таких платежів не може перевищувати розмірів, визначених у розділі IV цього Кодексу, протягом такого податкового періоду. Норми цього підпункту застосовуються із врахуванням положень розділу XX “Перехідні положення” цього Кодексу. Стаття 143. Особливості віднесення до складу витрат сум внесків на соціальні заходи 143.1. До складу витрат платника податку відносяться суми єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, у розмірах і порядку, встановлених законом. 143.2. Якщо наймана особа доручає роботодавцю здійснювати внески на довгострокове страхування життя або будь-який вид недержавного пенсійного забезпечення або на пенсійний вклад чи рахунки учасників фондів банківського управління за рахунок витрат на оплату праці такої найманої особи, включених до складу витрат платника податку відповідно до пункту 142.1 статті 142 цього Кодексу, такий роботодавець не включає суму зазначених внесків до складу своїх витрат.
--

При кваліфікації витрат підприємця, доцільно враховувати позицію ДПА України, зокрема:

1) Чи враховуються витрати попереднього місяця при розрахунку чистого доходу наступного місяця? – до 06.08.2011 При розрахунку чистого доходу фізичної особи – підприємця враховуються документально підтверджені витрати, тобто оплачені витрати поточного звітного періоду (місяця), а також попередніх періодів, якщо вони стосуються доходу, отриманого протягом звітного періоду (місяця), та підтверджені відповідними документами;

2) Якщо фізична особа – підприємець здійснює відрядження особисто, то витрати, понесені під час даного відрядження, не включаються до складу валових витрат такого підприємця, оскільки фізична особа – підприємець не являється найманим працівником.

3) Витрати у вигляді вартості ремонту та обслуговування орендованих основних засобів, зокрема, приміщень, не включаються до складу витрат фізичної особи – підприємця на загальній системі оподаткування;

4) Якщо сума орендної плати за нерухоме майно, яка виплачується фізичною особою – підприємцем за договором, підтверджена документально, то вона включається до складу витрат такого підприємця.

5) Фізична особа – підприємець не має право віднести до валових витрат витрати на страхування автомобіля (повне КАСКО), оскільки фізичні особи – підприємці не ведуть бухгалтерського обліку складу валових витрат виробництва та основних фондів. Відповідно до п. 177.4 ст. 177 розділу IV Податкового

кодексу України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI (далі – ПКУ) до переліку витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів, належать документально підтвердженні витрати, що включаються до витрат виробництва (обігу) згідно із розділом III ПКУ. Не належать до витрат фізичної особи – підприємця вартість придбаного рухомого і нерухомого майна, що підлягає державній реєстрації, у разі якщо таке майно придбано до державної реєстрації фізичної особи суб'єктом підприємницької діяльності та/або не використовується в такій діяльності. Відповідно до п.п.140.1.6 п.140.1 ст.140 розділу III ПКУ при визначенні об'єкта оподаткування враховуються, зокрема, будь-які витрати цивільної відповідальності, пов'язаної з експлуатацією транспортних засобів, що перебувають у складі основних засобів платника податку. Однак, оскільки фізичні особи – підприємці не ведуть бухгалтерського обліку складу валових витрат виробництва та основних фондів, то вони не мають права віднести до валових витрат витрати на страхування автомобіля (повне КАСКО);

б) Фізичні особи – підприємці на загальній системі оподаткування не мають права включати до складу витрат витрати, які пов'язані із використанням транспортного засобу (вартість придбання запасних частин, придбання шин, технічного обслуговування тощо). Згідно із п. 1 ст. 325 Цивільного кодексу України від 16 січня 2003 року № 435-IV (далі – ЦКУ) суб'єктами права приватної власності є фізичні та юридичні особи. Фізичні та юридичні особи можуть бути власниками будь-якого майна, в тому числі і нерухомого майна комерційного призначення, за винятком окремих видів майна, які відповідно до закону не можуть їм належати. ЦКУ не встановлює такого суб'єкта права приватної власності як фізична особа – підприємець. Статтею 177 Податкового кодексу України від 2 грудня

2010 року № 2755-VI із змінами та доповненнями (далі – ПКУ) визначено, що об’єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій та негрошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов’язаними з господарською діяльністю такої фізичної особи – підприємця. До переліку витрат фізичної особи – підприємця, безпосередньо пов’язаних з отриманням доходів, належать документально підтверджені витрати, що включаються до витрат операційної діяльності згідно з розділом III ПКУ. Відповідно до п. 138.1 ст. 138 розділу III ПКУ витрати, що враховуються при обчисленні об’єкта оподаткування, складаються із витрат операційної діяльності, які визначаються згідно з п. 138.4, п. 138.6 – 138.9, пп. 138.10.2 – 138.10.4 п. 138.10, п. 138.11 ст. 138 ПКУ. Нормами Положення про технічне обслуговування і ремонт дорожніх транспортних засобів автомобільного транспорту, затвердженого наказом Мінтрансу України від 30.03.98 №102 (далі – Положення №102), визначено порядок проведення технічного обслуговування та ремонту дорожніх транспортних засобів, що поширюється на юридичних і фізичних осіб – суб’єктів підприємницької діяльності, які здійснюють експлуатацію, технічне обслуговування та ремонт дорожніх транспортних засобів (за винятком тролейбусів, мопедів і мотоциклів), незалежно від форми власності. Згідно із п. 1.3 частини першої Положення №102 технічне обслуговування – комплекс операцій чи операція з підтримки роботоздатності або справності виробу під час використання за призначенням, зберігання і транспортування. Витрати на технічне обслуговування автомобіля відносяться згідно з п. 138.1 ст. 138 ПКУ до інших витрат, однак не вважаються витратами операційної діяльності. Крім того, пп. 139.1.5 п. 139.1 ст. 139 ПКУ передбачено, що не включаються до складу витрат, зокрема, витрати на

придбання, виготовлення, будівництво, реконструкцію, модернізацію та інше поліпшення основних засобів та витрати, пов'язані з видобутком корисних копалин, а також з придбанням (виготовленням) нематеріальних активів, які підлягають амортизації згідно зі ст. 144 – 148 ПКУ, з урахуванням п. 146.11 і 146.12 ст. 146 та п. 148.5 ст. 148 ПКУ. Враховуючи вищевикладене, фізичні особи – підприємці на загальній системі оподаткування не мають права включати до складу витрат витрати, які пов'язані із використанням транспортного засобу (вартість придбання запасних частин, придбання шин, технічного обслуговування тощо).

7) Фізична особа – підприємець на загальній системі оподаткування має право включити до складу валових витрат вартість пально-мастильних матеріалів, використаних на перевезення в межах підприємницької діяльності по шляхових листах та оплачених послуг за умови документального підтвердження, що дані витрати пов'язані з підприємницькою діяльністю;

8)

9) З 1 січня 2012 року фізичні особи – підприємці можуть включати до витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів, витрати із придбання товарів (робіт, послуг) та інших матеріальних і нематеріальних активів у фізичних осіб – підприємців, що сплачують єдиний податок (крім витрат отриманих від фізичних осіб – підприємців платників єдиного податку, які відносяться до II групи, що надають послуги (у тому числі побутові));

10) Фізична особа – підприємець на загальній системі оподаткування має право включити до складу витрат витрати, які пов'язані із відрядженням найманого працівника, який безпосередньо зайнятий у збуті товару, виконанні робіт або наданні послуг. При цьому,

якщо діяльність найманого працівника не пов'язана зі збутом товару, виконанням робіт та наданням послуг, то витрати, які понесені таким працівником під час відрядження, відшкодовуються фізичною особою – підприємцем за власний рахунок та не включаються до складу витрат платника податків;

11) Витрати фізичної особи – підприємця на виготовлення печаток та штампів відносяться до операційної діяльності підприємця та включаються до складу витрат такого платника податків.

12) Фізичним особам – підприємцям при оформленні первинних документів слід дотримуватися вимог частини другої ст. 9 Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”

13) Фізична особа – підприємець на загальній системі оподаткування не має права включати до складу витрат витрати на погашення кредиту та суми сплачених відсотків, які нараховані платнику податків за користування даним кредитом, незалежно від того, що кредит отримувався на здійснення підприємницької діяльності. · Відповідно до п. 177.4 ст. 177 розділу IV Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI із змінами та доповненнями (далі – ПКУ), до переліку витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів, належать документально підтверджені витрати, що включаються до витрат операційної діяльності згідно з розділом III ПКУ. Пунктом. 138.1 ст. 138 розділу III ПКУ визначено, що витрати, що враховуються при обчисленні об'єкта оподаткування, складаються із витрат операційної діяльності, які визначаються відповідно до п. 138.4, п. 138.6 – 138.9, пп. 138.10.2 – 138.10.4 п. 138.10, п. 138.11 ст. 138 ПКУ. Враховуючи прийняття Закону України від 07.17.2011 № 3609-VI “Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України

щодо вдосконалення окремих норм Податкового кодексу України” відповідно до пп. 138.10.5 п. 138.10 ст. 138 розділу III ПКУ стосовно фінансових витрат, до яких належать витрати на нарахування процентів (за користування кредитами та позиками, за випущеними облігаціями та фінансовою орендою) та інші витрати в межах норм, встановлених ПКУ, пов’язані із запозиченням, не відносяться до витрат, які пов’язані з операційною діяльністю. Крім того, пп. 139.1.4 п. 139.1 ст. 139 ПКУ передбачено, що до складу витрат не включаються витрати на погашення основної суми отриманих позик, кредитів (крім повернення поворотної фінансової допомоги, включеної до складу доходів відповідно до пп. 135.5.6 п. 135.5 ст. 135 ПКУ). Враховуючи вищевикладене, фізична особа – підприємець на загальній системі оподаткування не має права включати до складу витрат витрати на погашення кредиту та суми сплачених відсотків, які нараховані платнику податків за користування даним кредитом, незалежно від того, що кредит отримувався на здійснення підприємницької діяльності.

14) Фізична особа – підприємець на загальній системі оподаткування має право включити до складу витрат витрати на рекламу за умови, що дані витрати пов’язані із реалізацією товарів, виконанням робіт, наданням послуг та підтверджені документально.

Департамент бухгалтерського аутсорсингу

Компанії “Вікторія”

Якщо Вам цікава фахова, неупереджена бізнес-інформація, приєднуйтеся до нас в fb

Like

ВІКТОРІЯ

Підприємець на загальній системі оподаткування і звіт до Пенсійного фонду

Підприємцям, що застосовують загальну систему оподаткування і отримували доходи в минулому році, фактично доведеться розмінувати бомбу, яку заклали в пенсійне законодавство наші парламентарі. Мова йдеться про складання Звіту про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску. Отже, перейдемо до суті проблеми та її вирішення.

Щорічно до 1 квітня підприємці, що провели попередній рік на загальній системі оподаткування, подають до ПФУ Звіт про суми нарахованого доходу застрахованих осіб та суми нарахованого єдиного внеску. Така вимога передбачена п. 3.2. Порядку формування та подання страхувальниками звіту щодо сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженого Постановою правління Пенсійного фонду України від 8 жовтня 2010 року N 22-2 (zareestrovano v Ministerstvi yustitsii Ukraini 1 listopada 2010 r. za N 1014/18309).

Ставка ЄСВ для підприємця на загальній системі оподаткування встановлена Законом України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування », п.11 ст.8, та складає 34,7% бази нарахування.

Базою нарахування єдиного соціального внеску, згідно п.2 ч.1 ст.7 Закону «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», є дохід (прибуток), отриманий від діяльності підприємця на загальній системі оподаткування, що підлягає обкладенню податком на доходи фізичних осіб (при цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску за кожен місяць, у якому отримано дохід (прибуток)). **Це і є закладена міна, -недопрацювання законодавця. Оскільки виникає невідповідність пенсійної термінології з термінологією в податковому законодавстві.**

Проте, виходимо з того, що маємо, навіть, якщо те, що маємо – дуже нечітко сформульоване.

Отже, база обкладення внеском для підприємця на загальній системі оподаткування повинна володіти такими особливостями :

1) підлягає оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб. Згідно зі ст. 177.2 Податкового кодексу України об'єктом оподаткування для нашої ситуації є: «...**ЧИСТИЙ** оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій та негрошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю такої фізичної особи – підприємця», а оподаткуванню підлягають згідно п. 177.1 – «Доходи фізичних осіб – підприємців, отримані протягом **календарного року**»;

2) єдиний внесок, **якщо є дохід**, який обкладається податком на доходи фізичних осіб, не може бути меншим за розмір мінімального страхового внеску за кожен місяць, у якому отримано такий дохід (прибуток).

Наведемо приклад розрахунку, в Таблиці 1:

Таблиця 1

№ п/п	Місяць	Дохід	Витрати	Різниця між доходом та витра- тами	Сума чистого доходу (прибутку), заявленав податко- вій декла- рації фізичної особи- підприємця	Максима- льна величина бази на- рахува- ння єдиного внеску, грн.	Сума доходу, на яку нарахо- вується єдиний внесок, з урахуван- ням максима- льної величини	Сума внеску 34,7%
А	Б	1	2	3	4	5	6	7
1	січень	50000	20000	30000,00	50029,17	14115,00	14115,00	4897,91
2	лютий	50	10000	-9950,00	50029,17	14115,00	14115,00	4897,91
3	березень	300	0	300,00	50029,17	14115,00	14115,00	4897,91
4	квітень				50029,17	14400,00	14400,00	4996,80
5	травень				50029,17	14400,00	14400,00	4996,80
6	червень				50029,17	14400,00	14400,00	4996,80
7	липень				50029,17	14400,00	14400,00	4996,80
8	серпень				50029,17	14400,00	14400,00	4996,80
9	вересень	600000	20000	580000,00	50029,17	14400,00	14400,00	4996,80
10	жовтень				50029,17	16745,00	16745,00	5810,52
11	листопад				50029,17	16745,00	16745,00	5810,52
12	грудень				50029,17	17068,00	17068,00	5922,60
Всього		650350,00	50000,00	600350,00	600350,04	X	179303,00	62218,14

Пояснення до таблиці:

1. Не потрібно плутати колонки 3 та 4, тобто «тимчасову місячну різницю» доходів та витрат з оподаткованим доходом (**чистим**). Оскільки, в лютому, наприклад, така тимчасова різниця є 30.000 грн., **але не ця різниця підлягає оподаткуванню податком на доходи (і, як наслідок – одночасно обкладанням ЄСВ)**. А саме чистий оподатковуваний дохід, виходячи з річного розрахунку. А тому, для подальшого розрахунку ЄСВ береться до уваги не 3 колонка, а 4, яка визначається як середньомісячна, виходячи з чистого річного оподаткованого доходу:

600.350 грн./12=50.029,17 грн.

2. Одночасно, враховуючи, що єдиний внесок обчислюють у межах максимальної величини бази нарахування, яка дорівнює 15 прожитковим мінімумам для працездатних осіб (ч. 3 ст. 7 і п. 4 ч. 1 ст. 1 Закону № 2464) – до 01.10.2011р., а з 01.10.2011р. – 17 прожитковим мінімумам для працездатних осіб (згідно ЗУ від 08.07.2011 р. № 3668-VI “Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи”), то сума внеску розраховується з доходу, що не перевищуватиме помісячно значення колонки 6.

3. Разом з тим, розмір єдиного соціального внеску не має бути меншим від мінімального страхового внеску, встановленого виходячи з мінімальної заробітної плати, що діє в місяці, за який нараховують заробітну плату (дохід) (п. 5 ч. 1 ст. 1 Закону від 8 липня 2010 року N 2464-VI).

Отже, якщо б чистий дохід, що підлягає оподаткуванню податком на доходи по колонці 4 був би меншим мінімальної заробітної плати, але більше «0», розмір внеску мав би бути не менше чим мінімальний страховий внесок, тобто, не менше ніж зазначено в колонці 3 Таблиці 2:

Таблиця 2

Місяці	мінімальна з/пл.	Норматив внеску %	сума ЄСВ
А	1	2	3
січень	941,00	34,7%	326,53
лютий	941,00	34,7%	326,53
березень	941,00	34,7%	326,53
квітень	960,00	34,7%	333,12
травень	960,00	34,7%	333,12
червень	960,00	34,7%	333,12
липень	960,00	34,7%	333,12
серпень	960,00	34,7%	333,12

вересень	960,00	34,7%	333,12
жовтень	985,00	34,7%	341,80
листопад	985,00	34,7%	341,80
грудень	1004,00	34,7%	348,39

4. Лише, якщо значення колонки 4 Таблиці 1 менші або дорівнюють «0», то єдиний соціальний внесок за окремі періоди сплачувати не потрібно.

Дані отриманих розрахунків заносимо до Звіту (завантажити Звіт по цьому [лінку](#)).

Департамент податкового аутсорсингу

Компанії «Вікторія»

Максимальні величини бази для розрахунку єдиного соціального внеску в 2011 році

Єдиний внесок обчислюють у межах максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, яка дорівнює 15 прожитковим мінімумам для працездатних осіб (ч. 3 ст. 7 і п. 4 ч. 1 ст. 1 Закону № 2464, до 01.10.2011р.) Разом з тим розмір єдиного внеску не має бути меншим від мінімального страхового внеску, встановленого виходячи з мінімальної заробітної плати, що діє в місяці, за який нараховують заробітну плату (дохід) (п. 5 ч.

1 ст. 1 цього Закону).

З 01.10.2011 року набувають чинності положення Закону від 08.07.2011 р. № 3668-VI “Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи”, якими збільшено максимальну величину бази нарахування єдиного внеску до 17 прожиткових мінімумів для працездатних осіб.

Місяці	Прожитковий мінімум для працездатних осіб	Максимальна величина бази нарахування єдиного внеску, к-сть прожиткових мінімумів для працездатних осіб*	Максимальна величина бази нарахування єдиного внеску, грн.	Ставка ЄСВ, %	Максимальна величина внеску, грн.
1	941	15	14115,00	34,7	4897,91
2	941	15	14115,00	34,7	4897,91
3	941	15	14115,00	34,7	4897,91
4	960	15	14400,00	34,7	4996,80
5	960	15	14400,00	34,7	4996,80
6	960	15	14400,00	34,7	4996,80
7	960	15	14400,00	34,7	4996,80
8	960	15	14400,00	34,7	4996,80
9	960	15	14400,00	34,7	4996,80
10	985	17	16745,00	34,7	5810,52
11	985	17	16745,00	34,7	5810,52
12	1004	17	17068,00	34,7	5922,60

Департамент податкового аутсорсингу,

Компанія “Вікторія”